

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 7 Grudnia v. s. 1823 Roku.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 11 grudnia.

Do Komisji Rządowej wyznań religijnych
i Oświecenia Publicznego

R a p p o r t

Deputacyi, wezwanej do przysądzenia nagród
malarstwa, rzeźby, architektury, sztycharstwa
i rysunku, ubiegającym się o nie Artystom
Polskim i cudzoziemcom w Polsce osiadłym.
(D o k o Ń c z e n i e)

R z e ź b a.

1sza Klasa.

Grupy i wyższa kompozycya. Posagi:

Wielkie 1) Medal złoty pierwszej wielkości.
nagrody 2) Medal srebrny teyże wielkości.

Figura ś. Jana Nro 123 oryginalnie modelo-
wana i odlana w gipsie przez Jakóba Tatarkiewi-
cza, ucznia uniwersytetu, uznana została za godną
uwieńczenia medalem srebrnym pierwszej wiel-
kości, ze względu na piękne nadzieje, jakie to dzie-
ło czyni na przyszłość tudzież dla okazania, iż De-
putacya umie cenić dobrą chęć, jakiej dał dowód
artysta, stosując się do przepisow programatu. Gło-
wa ma piękny wyraz, postawa jest dobra, lecz a-
natomia trochę zaniedbana.

2ga Klasa.

Popiersia z natury, płasko-rzeźba kompozycyi.

1) Medal złoty drugiej wielkości.

Nagrody: 2) Medal srebrny teyże wielkości.

Druga nagroda tey klasy przyznana została
autorowi popiersia z natury pod Nrem 177, Kon-
stantemu Hugel, uczniowi uniwersytetu. W wy-
konaniu dzieła tego uznano wiele wdzięku, wy-
kończenia, i wyrazu; również spostrzegać się daje
znajomość starożytności, styl czysty, i zrozumie-
nie prawdziwej piękności. Autor wielkie o sobie
ozyni nadzieje i na zachęcenie zasługuje.

P o c h w a ł a.

Przyznana autorowi popiersia z natury Nro
133 i odznaczającego się podobieństwem i naturalno-
ścią Ludwikowi Wąsowiczowi, uczniowi uniwer-
sytetu.

3cia klasa.

Kopije posągów i popiersiów starożytnych,
zwierzęta, ozdoby, naczynia.

1) Medal złoty trzeciej wielkości.

2) Medal srebrny teyże wielkości.

Zadne z dzieł należących do tey klasy nie
okazało się zasługującym na nagrodę.

P o c h w a ł a.

Za popiersie Apollina Belwederskiego Nro 128,
kopijowane z antyku przez Józefa Czerwińskiego,
ucznia uniwersytetu.

A r c h i t e k t u r a.

1sza Klasa.

Układ i rozwiązanie danego tematu.

1) Medal złoty drugiej wielkości.

2) Medal srebrny teyże wielkości.

Ani pierwsza, ani druga, nagroda nie mogły
bydź żadnemu z dzieł tey klasy przysądzone.

M e d a l z b r o n z u.

Przyznany projektowi ozdoby placu przed-
zamkowego Nro 146 przez Leopolda Smięcińskiego.
Dzieło to zdaje się zapowiadać talent i za-
sługuje na zachęcenie.

Projekt ozdobienia facjaty kościoła katedral-
nego również zwrócił uwagę deputacyi, Nro 146
(tegoż autora).

P o c h w a ł a.

Projekt reformy teatru narodowego Nro 134
Adama Idźkowskiego, ucznia uniwersytetu, zasłu-
guje na szczególną pochwałę ze względu na wy-
konanie. układ bowiem wiele zostawia do żądania.

2ga Klasa.

Ozdoby i ćwiczenia z Antyków.

1. (Medal złoty trzeciej wielkości.

2. (Medal srebrny teyże wielkości.

Nie przysądzone żadney z nagród wymienio-
nych.

S z t y c h a r s t w o.

Klasa 1wsza.

R y l e c.

1. (Medal złoty drugiej wielkości.

2. (Medal srebrny teyże wielkości.

Zadna z tych nagród nie mogła bydź przy-
sądzoną.

M e d a l z b r o n z u.

Za rycinę Nro 119, wykonaną podług Ede-
liaga przez Antoniego Oleszczyńskiego, kandyda-
ta kształcącego się kosztem Rządu w Petersbur-
skiej akademii sztuk. Deputacya ocenia w tém
dziele moc charakteru, wielkość wykonania, po-
prawność i precyzyą zarysow. Zachęca oraz au-
tora, ażeby na przyszłość, ze względu na okazujący
się talent, nie ograniczał się na samém kopijowaniu.

2ga Klasa.

Kwasy gryzące, rżnięcie na kamieniu, lito-
grafije rytowane, i inne rodzaje.

1. (Medal złoty trzeciej wielkości.

2. (Medal srebrny teyże wielkości.

Zadne dzieło tey klasy nie było do wapo-
biegania.

R y s u n k i.

1wsza Klasa.

Układ historyczny.

1. (Medal złoty drugiej wielkości.

2. (Medal srebrny teyże wielkości.

Nie znalazło się do konkursu żadne dzieło, na-
leżące do tey klasy.

2ga Klasa.

Pejzaże z natury lub kompozycyi.

1. (Medal złoty trzeciej wielkości.

2. (Medal srebrny teyże wielkości.

Zadne dzieło tey klasy nie zdało się zasłu-
giwać na nagrodę.

P o c h w a ł a.

Dzieło oznaczone Nrem 58, wyobrażające dąb
piórem rysowany, przez Stanisława Hoffman, od-
znaczające się wiernością i mocą wykonania.

3cia Klasa.

Rysunki figur z natury, rysunki akademi-
czne z posągów lub płaskorzeźby.

1. (Medal z bronzu pierwszej wielkości.

2. (— — — drugiej wielkości.

Deputacya jednomyślnie przyznała pierwszą
nagrodę tey klasy grupie Laokoona z antyku ry-
sowanej przez Ambrozego Mieroszewskiego, ucznia
uniwersytetu. Amorek grecki tegoż autora nie
uszedł uwagi deputacyi. Obie te sztuki, a naybar-
dziej pierwsza, odznaczają się rysunkiem czystym i
poprawnym, i oddają dobrze charakter i wyraz

starożytności. Lecz w oczęściach więcej zaciętych *Laokoona* daje się postrzegać pewną jednostajność, pochodząca z niedostatecznego stopniowania półcieni. W ogóle deputacya z ukontentowaniem uważa znaczny postęp w uczeniach szkoły rysunku; tylko niektórzy z członków życzyliby sobie widzieć w dziełach tej klasy styl więcej akademiczny, a mniej wypracowany, równie jak otówek w miejscu wyszurka (*à l'estompe*), samo tylko bowiem nawyknięcie do zacięć i zarysów pewnych ułatwia później kierowanie pędzla.

Drużyna nagród została przysądzoną innej grupie *Laokoona* Nro 87, przez Jerzego *Podbielskiego*. Wykonanie dzieła tego jest dosyć zadowalniające.

Oprócz tych dwóch nagród deputacya, w celu zachęcenia uczniów szkoły rysunku i okazania im swego zadowolenia, uznała potrzebę przydania tej klasie jeszcze czterech medali z brązu trzędziej wielkości, które rozdane zostały następującym uczniom uniwersytetu:

Józefowi *Gzackowskiemu* za Tors z antyku, *Apolina Belwederskiego* i grupę *Laokoona* Nro 72, 73 i 74:

Janowi *Sikorskiemu* za Gladyatora Nro 78.

Gustawowi *Berent* za tenże przedmiot Nro 100.

Lisiewskiemu za Tors z antyku i grupę *Laosusa* i *Minotaura* Nro 104 i 105.

P o c h w a ł y.

Za *Parysa* i *Apolina Belwederskiego* Nro 110 i 111 *Wysockiemu* uczniowi uniwersytetu.

Za Tors kobiecy i głowę *Homera* Nro 79 i 83, Janowi *Minasowiczowi* uczniowi uniwersytetu.

Za *Amorka Greckiego* Nro 95 *J. Malinowskiemu* uczniowi uniwersytetu.

Za portret dziecięcia *Piotrowi Le Brun*.

P o c h w a ł a.

Za obraz haftowany sznelą (*en chenille*), wystawiający kwiaty w szklance wody, *P. de Mory*. Szkoda, iż autorka tego przyjemnego dzieła, obierając rodzaj nieobiegły programem, odjęta deputacyi sposobność oddania sprawiedliwszego hołda jej talentowi.

(podpis.) *Baron de Mohrenheim* Przewodzący.

Niemcewicz.

J. Sierakowski.

J. Ossoliński.

J. Zieliński.

Bordiga.

Aigner.

Jakób Sokółowski.

Dziś w kościele OO. *Kapucynów*, przy licznym zgromadzeniu przyjaciół, odbyło się żałośnie nabożeństwo za duszę s. p. *J. W. Józefa Tolińskiego* generała wojsk Polskich.

Listy kupieckie odebrane w *Warszawie* zapewniają, że w *Londynie* cena zboża nieco się podniosła, a to z przyczyny małego dowozu.

Dostrzegacz *Nadwiślański* w języku polskim i żydowskim, odąd wychodzić będzie przed południem co środę. — *J. P. Kurpiński* dziś wrócił do *Warszawy*.

Pani Szymanowska pierwsza fortepianistka NN. *Cesarzowych* d. 10 b. m. miała dać wielki koncert instrumentalny i wokalny w sali koncertowej teatru Królewskiego w *Berlinie*.

Seym krakowski rozpoczął się d. 1 b. m. *Marszałkiem* jednomyślnie obrany został *J. W. Feliks Grodzicki* senator, już trzeci raz tę dostojność piastujący. Na asesora wzywał *Marszałek* reprezentantów *Florkiewicza* i *Kucińskiego* mianował oraz sekretarzem seymowym *Leona Chwałobogowskiego*, który już na szóstym seymie ten urząd piastował.

Dachy z papieru robionego ze słomy coraz bardziej upowszechniają się: na *Muranowie* szopy i inne zabudowania są takim dachem pokryte; nawet po wsiach już używają tego materiału, o którego korzyściach wielu budujących się przekonało. Fabryka takiego papieru założoną została w *Marymuncis*.

Wiedeń dnia 26 listopada.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Zapewniają iż *Herabia Mercy* nie otrzyma jeszcze ważnego przeznaczonego mu urzędu poselskiego; w ciągu bowiem niechętności *Xięcia Metternicha*, który NN. *Cesarstwu* ulechność w podróży do *Włoch* towarzyszyć będzie, ma mieć naczelny kierunek kancelaryi stanu i wydziału interesów zagranicznych.

W *Tryescie* odebrano list godny wiary z *Greoyi*, że *Mauro Kordata*, o którym rozniesiono, iż został zamordowany, żyje, i wrócił z *Idryi* do *Morci*.

N I E M C Y.

Od brzegów *Menu* dnia 30 listopada.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*.)

Baron Munch Bellinghausen, przybywszy poseł austriacki, przybył d. 25 b. m. do *Frankfurtu*, a d. 27 b. m. rozpoczęły się znowu obrady seymu Związku Niemieckiego. Dzień 4 przyszłego miesiąca wyznaczono do kreskowania względem interesu nabywców dóbr koronnych westfalskich, i doktor *Schreiber*, pełnomocnik ich, ma zjechać na powyższy termin.

Dnia 21 b. m. o pół do 10tej wieczorem dało się uczuć we *Freyburgu* i okolicach (w kraju badeńskim) trzęsienie ziemi, trwające kilka sekund, w kierunku ku zachodowi. O tymże czasie w *Bryzaku*, niebo w stronie północno zachodniej było właśnie jak w ogniu; wkrótce potem usłyszano wielki huk i zaraz dało się uczuć tak mocne trzęsienie ziemi, iż mieszkańcy lekali się obalecia domów. W *Gundelfingen* i *Vorstetten* słyszano podziemny loskot. W *Kenzingen* i całej tamecznej okolicy o kwadransie na 10tą było także trzęsienie ziemi, które 10 sekund trwało i mieszkańców tak przestraszyło, iż z domów pucielkali na ulicę. W niektórych miejscach spadały dachówki z dachów i kominy się poobalały.

P R U S S Y.

Berlin dnia 6 grudnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Xięże Radziwiłł *Namiestnik* Królewski w *Wielkiem* *Xięstwie* *poznańskim*, przybył z *Poznań* do tutejszej stolicy. Niedawno wyjechał stąd major i fligel adjutant królewski *Bojanowski* do *Wiednia*. Przejeżdżał tedy geniec gabinetowy francuzki wysłany z *Petersburga* do *Paryża*.

Gościniec z *Królewca* do *Warszawy* został ukończony, w rozległości jedney mili przez *Schönfliess* do *Ludwigswald*, i od d. 1 listopada pobiera się opłata drogowa.

W obrębie rejencyi kwidzińskiej znajduje się ludności 397,395, to jest 201,137 mężczyzn a 196,208 kobiet; między temi zaś jest 183,844 katolików, 200,315 ewangelików, 3,210 menonistów i 10,026 żydów. Rozległość wynosi 315 mil kwadratowych, a zatem wypada 1,361 ludzi na milę kwadratową. W roku 1822 urodziło się w obrębie tej rejencyi 22,510 dzieci, a umarło 12,918 osób. Zaślubiono 4,369 par małżeńskich.

F R A N C Y A.

Paryż dnia 24 listopada.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Margrabia Marialva, poseł portugalski, o którego donieśliśmy śmierci, zostawił w kraju naszym piękną pamięć. Bezienny, posiadając znaczny majątek, używał go na wsparcie ubogich i wzrost sztuk pięknych. Podczas rewolucyi w *Portugali*, utracił urząd, i wszystkie dobra, które na skarb zabrano. Mimo tego, członek stanów, który go skazał na wygnanie, doznał potem gościniego u niego przyjęcia, a gdy ktoś oświadczył stąd swoje zadziwienie, odpowiedział *Margrabia*, jako urzędnik przyjmuję każdego, a jako człowiek prywatny, nikogo nienawidzę. Wspaniałe pogrzeb odprawił się d. 29 b. m. ciało nabalsamowane, ma być zawiezione do *Portugali*.

Dnia 26. Hrabia Guilleminot donosi ministrowi woyny w raporcie, pisanyim z Madrytu d. 19 b. m., iż woysko drugiego korpusu pod dowództwem Hrabiego Molitor, zajęło d. 11 b. m. warownie Alkantu, a nazajtrz samą twierdzę. Woysko hiszpańskie pod sprawą jenerala Chambo miało zastąpić osadę francuzką w Peniscota. Marszałek Molitor donosił d. 15 b. m. Królowi Jmci Hiszpańskiemu o poddaniu się wysp Balearskich.

Słychać, iż Xiążca Angouleme wyjedzie d. 1 grudnia na spotkanie małżonka swego do Chartres.

Roku 1791 znajdowało się w tutejszey bibliotece królewskiej 150,000 książek, a teraz jest ich 450,000, roku 1783 było tamże map 2700, a teraz jest 5,700. Corocznie przybywa do ney 6000 książek francuzkich, a 3000 zagranicznych.

Dnia 29. Dzisiejszy Dziennik Rozpraw umieścił następujący rozkaz dzienny Xięcia Angouleme, wydany d. 22 b. m. w główney kwaterze w Oyarzun do woyska pirenejskiego: „Po kampanii, szczęśliwie ukończoney przez oswobodzenie Króla Hiszpańskiego, i zajęcie lub poddanie się twierdz kraju jego, opuszczając woysko pirenejskie, oświadczam mu wielkie moje zadowolenie, zgorliwość, zapał i poświęcenie się, jakie okazało we wszystkich zdarzeniach; tużcież za doskonałą i ciągle zachowaną karność. Poczytuję się za szczęśliwego, iż Monarcha postawił mię na czele woyska, które jest chwałą Francyi.

Czytamy w Kuryerze Warszawskim co następuje: Mówią, że jeszcze tey zimy ministrowie różnych mocarstw zjadą się w Paryżu, i naradzać się będą nad okolicznościami Ameryki południowej. Mówią także iż w inney stolicy zbierze się kongres dla załatwienia sprawy greków.

HISZPANIA.

Madryt dnia 20 listopada.

(z Gazety Warszawskiej.)

Król Jmć wydał d. 19 b. m. następujące postanowienie do Ministra Don Wiktora Saez: „Zważając, jak ważnym jest dla szczęścia królestw Moich, aby we wszystkich postanowieniach rządowych panowała jedność, potrzebna do predkię ich skutecznienia, i przekonany, iż przedsiębrane środki moich sekretarzy stanu, bardziey się zgadzać będą z dobrem służby i interessem ludów moich, gdy ministrowie jednomyślnie je uchwaląc będą, i w przywodzeniu ich do skutku wzajemnie sobie pomagając; zważając oraz, iż przez takie urządzenie łatwiey mi będzie poznać potrzebę ludów moich, i środki do przywrócenia porządku we wszystkich częściach administracyi, co już uznali moi kochani dostojni poprzednicy: Filip V przez zaprowadzenie d. 30 listopada 1714 rady gabnetowej z ministrów jego, i Karol III przez utworzenie d. 8 lipca 1787 naywyższej junty krajowej; postanowilem, abyś WPan z innymi sekretarzami stanu, ministrem łaski i sprawiedliwości D. Jose Garcia de la Torre, ministrem woyny D. Jose San Juan, ministrem morskim D. Luis Maria Salazar, i ministrem skarbu D. Juan de Erro, składali radę, która się nazywać będzie radą ministrów. Ma się ona naradzać nad wszystkim, co się tycze powszechnego dobra. Każdy minister zdawać będzie sprawę z interesów należących do wydziału swego, i odbierać decyzją moją z rozkazem do jej skutecznienia. Postanowienia tey rady będą zapisywane w osobną książkę z powodami do nich skłaniającemi. Jeśli ja na jakiey sesyi osobiście znajdować się nie będę, WPan, jako pierwszy minister, przewodniczyć będziesz, a minister łaski i sprawiedliwości wpisywać ma obrady w przeznaczoną książkę. Użyjesz WPan potrzebnych środków do skutecznienia niniejszego postanowienia.“

Mirgrabia Caltar odzyskał dowództwo kompanii halabardzystow, które już miał przed 7 marca 1822 roku. W podróży z Sewilli do tutejszey stolicy poznał Monarcha przywiązanie i

przychylność duchowienstwa do osoby swojej. Mimo wielokrotnych zdzierstw, jakich duchowienstwo doznało od stanów, kapituły w Sewilli, Kordowie i innych miastach, ofiarowały pizejeżdżającemu Królowi 12 milionow realowtwa naygwałtownieysze wydatki krajowe. Xiążę Infanlado został mianowany prezesem naywyższej rady kastylijskiej. Rada ta składa się z kilku izb, z których każda ma osobne swoje prawa, jako to: 1) Naywyższa rada Indyyska, rozciąga juryzdykcyę swoję do wszystkich prowincy stalego ładu północno i południowo amerykańskiego podległych Hiszpanii. 2) Królewska rada zakonów. 3) Królewka rada skarbowa. Ta ostatnia złożona jest ze 4 izb, z których pierwsza zowie się izbą rządzącą, druga salą milionową, trzecia izbą sprawiedliwości, a 4 naywyższą izbą obrachunkową: Rada ta składa się z prezesa i 13 radoów. Naywyższa rada kastylijska, będąca stróżem praw krajowych, i mająca wyższą policyę, może uchylać postanowienie kanclerskie. Rozdaje urzędy profesorskie w uniwersytetach w Alcala, Salamanca i Walladolid, lecz niedowolnie, ale za poleceniem, czyli raczej potwierdza kandydatów, którym pierwszeństwo przyznano, i wydaje im stosowne patenta. Należy do ney cenzura wszystkich książek, wychodzących z druku. Prezes ma tytuł Prezesa kastylijskiego. Władza przywiązana do tego urzędu, chociaż daleko mnieysza, niż dawnieyszey tak zwaney Justizia, była jednak przedtym dosyć wielką.

Czytamy w Kuryerze Warszawskim co następuje: Słychać, iż we Florencyi ma się zebrać Kongres, na który przybędzie i Król Hiszpański. Morilla ma być aresztowany. Wielu wyższych oficerów, którzy służyli w woysku konstytucyjnem hiszpańskiem, szukają schronienia we Francyi.

PORTUGALIA.

Lisbona dnia 15 listopada.

(z Gazety Warszawskiej.)

Wydane tu postanowienie królewskie obowiązuje: „Niektórzy zbiegli portugalczykowie, bawiący w obcych krajach, chcą (jak się Król Jmć dowiedział) wydawać tam dzienniki i paszkwile o czystym językiem pisane, w zbrodniczym zamiarze rozpowszechnienia znowu irreligijnych i zgubnych nauk w Portugalii. Rozkazuje więc Król Jmć, aby żaden krajowiec lub cudzoziemiec, bawiący w Portugalii, bez pozwolenia, nie odbierał jakiegokolwiek bądź paszkwila lub dziennika w języku portugalskim, drukowanego w obcym kraju. W przeciwnym razie zapłaci 480 milreas kary pieniężney, i oprócz tego, jeśli jest krajowcem, będzie osadzony na 6 miesięcy w więzieniu, a jeśli jest cudzoziemcem, zostanie wygnanym z kraju portugalskiego. Kara pieniężna dostanie się w półowie donosicielowi, którego nazwisko utajonem będzie.

ANGLIA.

Londyn dnia 28 listopada.

(z Gazety Warszawskiej.)

Doktor Mackay, który ze zlecenia rządu naszego zawarł korzystny traktat handlowy z Meksykem, przybył do Glasgowa.

List z Nowego Yorku pod d. 1 b. m., donosi, iż okręt Camilla, przybywszy w 15 dniach z Vera Cruz do Baltimore przyniósł wiadomość o zupełnem zburzeniu miasta Vera Cruz przez wystrzały z twierdzy San Juan de Ulloa.

W drukarniach Zjednoczonych Stanów północney Ameryki, pracuje blisko 10,000 ludzi. Dochód z drukowanych książek wynosi rocznie do 2 milionow dollarow (18 milionow zł. pol.)

Rząd chiński domaga się znowu wydania kilku maytków naszych z okrętu Topace, dla ukarania ich za popełnione dawniey zbrodności. Użyto jednak środków ochronienia ich od zemsty.

W kilku gazetach czytamy, że woysko angielskie ma być powiększone o 10,000 ludzi.

TURCYA.

Od granic tureckich dnia 16 listopada.
(z *Gazety Warszawskiej*.)

Dnia 30 września zawartą została umowa między jeneralem greckim *Kolokotronim* i baszą dowodzącym w twierdzy *Koryncie*. Osada turecka, wypotrzebowawszy wszystkie swoje zapasy, pozyskała dogodniejszy warunki, aniżeli się spodziewać mogła. Ma być przewiezioną na okrętach neutralnych do Azji mniejszej, i zabierze z sobą własność swoją, oprócz potrzeb wojennych. Dnia 2 października weszło wojsko greckie do oytadeli *Koryntu*. Kazano zaraz naprawiać szaniec i liczbę dział powiększyć. Posłano tam kilku zagranicznych oficerów artylerji i inżynierów. *Kolokotroni*, o którym biegły różne wieści, i któremu nawet przypisywano zdradę sprawy greków, dowodzi ciągle całym wojskiem greckim w *Morei*, i miał się pojednać z *Maurocordato*, który po zajęciu *Koryntu* ruszył z dobranym wojskiem do *Liwadyi*. Inne korpusy greckie ciągną ku *Tessalii*. *Nikitas* miał objąć naczelne dowództwo nad całym wojskiem greckim w stronie zachodniej, i ściga uciekające oddziały baszy skutaryjskiego. Posunął się do *Agrafa*. Potwierdza się wiadomość o korzyściach, jakie odmost *Odysseusz* w *Attyce* i *Negroponcie*. Według zapewnienia greków, potęga ich morska zupełnie prawie zniszczyła w dniach 5 i 6 października znaczny oddział floty kapitana baszy, i część okrętów jej zdobyła. Kilka statków wojennych tureckich zapędzono na piasek, a inne spalono.

AMERYKA.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*.)

Jedna z gazet amerykańskich użala się na to, że kapitan *Biddle*, dowódca fregaty *Kongres*, wstrzymany został przez blokującą eskadrę francuską pod *Kadyxem*, gdy chciał zawieźć do tego miasta amerykańskiego posła *P. Nelson*.

Kongres zniósł o 5 procentów tamujące handel północnych amerykańców, ażeby ściślej spoić między obu państwami związki jedności. Deputowani bawić będą aż do 2 stycznia roku 1824 w stolicy *Bogata*, i ażeby na przyszłe posiedzenia zaraz byli na pogotowiu, ciągle aż do tego czasu pobierać będą dzienną płacę. *Boliwar* dotąd nie odjechał do *Peru*. Prowincya *Huati* (*Guatimala*) połączyła się z rzesząpospolitą kolumbyską.

BREZYLIJA.

Rio-Janeiro dnia 21 sierpnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Dnia 17 b. m. zawinęły tu pod banderą portugalską dwa okręty, na których znawdowali się kommissarze portugalscy, *Hrabia Rio Major* i *Don Jose Vicira*. Jeden z nich niezawieził bandery rozeymowej i strzelał na powitanie, lecz nie odstrzelono. Wkrótce potem wydano rozkaz, aby nikt niewysiadał na ląd, i okręt postawiono pod działami baterji. Słychać, iż będzie uznany za zdobywcę: bo nie zatknął bandery rozeymowej.

Projekt nowej konstytucji cesarstwa brezy-

lijskiego obejmie 272 artykułów. Zdaje się, iż zaydą w nim niejaki odmiany.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

(z *Kuryera Warszawskiego*.)

Rozmaite rady dla gospodarzów i domowników, zatwierdzone doświadczeniem, umieszczone w przyszłorocznym Almanachu brunświckim: Szkło stluczone skleić. Weź wapna niegaszonego i przydawaj do niego białek z jaja, zmieszaj jak może być najlepší, tą maścią sklejać części szkła stluczonego.— Aby jak nayrychleocyet zrobić się tęgim. Włóż do octu kilka krajanek chleba jęczmiennego, za dwa dni będzieocyet naytęższy.— Aby wino w beczce było klarowne. W całą cytrynę nawtykać ile można korzenia zwanego *goździki*, powiesić ją w beczce niepełnej tak, aby się do wina niedotykała; skutek niezawodny.— O zasiewaniu zboża: Jeśli jest grunt wilgotny, tedy trzeba siać natychmiast po pełni, jeśli zaś grunt jest suchy, należy siać przed pełnią.

Nie dawno w pewnej stolicy uczeń *historji naturalnej* wyszedł za miasto dla uzbierania żywych gadów i innych robaków; uzbierawszy je, złożył w skrzynkę blaszaną, i tak wracał do miasta. Strażnicy na rogatkach nagle otoczyli *Zoologa*, pewni będąc, iż w tém naczyntu ma kontrabandę; uczeń przestrzega, aby się ostróżnie zachowano w tej rewizji: to jeszcze bardziej zaostrza ciekawość strażników; jeden z nich porywa skrzynkę, otwiera, i w zapale kładzie w nią rękę: lecz cały drżący i zbladły wyciąga pęk żywych węzów; po długim sporze osądzono, że ten towar nie jest kontrabandą.

Pewny biedny wieśniak, zamieszkały niedaleko *Montes*, miał zamiar przedać chatkę swoich przodków: dawano mu mniej 100 fr. niżeli żądał, i targ nieprzyszedł do zgody. Jednego poranku samica *królika*, która była jedynym zwierzem w gospodarstwie tego biednego wieśniaka, zaczęła grzebać w ziemi, dla złożenia tam mających porodzić małych królików, i wygrzebała z hiszpańskie dukatw na widok tych pieniędzy odkrytych przez *królika*, zaczął wieśniak więcej grzebać i znalazł 8000 fr. w teyże monecie. *Próbaszcz* zagny i godny człowiek chciał go sam zawieźć do *Parryza* dla umieszczenia w dobrym miejscu jego pieniędzy: lecz im więcej kto ma, tym więcej pragnie, we 2 dni wieśniak wziął się znów do kopania i znalazł jeszcze 3 sztuki złota, a z daty przekonano się, iż musiały być zakopane w czasie wojny *Henryka IV*. Domyślano się, iż te pieniądze były własnością jakiego pólku hiszpańskiego, przymuszonego do nagłego cofnienia się. *Familija* wieśniaka zdecydowała, ażeby nigdy niezabijać tego *królika*, i nawet po śmierci to zwierzątko będzie wypchane i umieszczone w piękniejszym miejscu ich mieszkania, aby uwiecznić jego pamiętkę.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 30 listop. rubel srebrny 3 rub 80½ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 71, stary r. 11 kop. 52, imperyal r. 36 kop. 90½.

Prenumerata na Gazetę Kuryera Litewskiego na rok następujący, przyjmuje się w Wilnie w Expedycji Gazetnej Głównego Pocztańtu Litewskiego i w Redakcji teyże Gazety; a w innych miastach we wszystkich Kantorach i Expedycjach Pocztowych. Cena zwyczajna: z przesyłaniem pocztą: rocznie rub. 14, półrocznie 7; bez pocztury rocznie rub. 9, półrocznie rub. 4 k. 50, i kwartałami r. 2 k. 25.

Pozwolono drukować. Z polecenia *J.W. Wojennego Litewskiego Gubernatora*.
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcji.

Wilno dnia 7 Grudnia v. s. 1825 Roku.

1. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż w niem za należyty tuteyszey Izbie Powszechney Opieki dług, będzie się przedawał z publicznego targu, należący do obywatela borysowskiego powiatu byłego Guberskiego Marszałka, Radcy Stanu i Kawalera Zenowicza, majątek Januszewo, z 215 męskiej a 200 żeńskiej płci duszami, mający położenie w borysowskim powiecie, ze wszelką do niego należnością, przynoszący rocznego dochodu 2,055 rub. 30 k. assygn.; a zątem życzący kupić takowy majątek, zechcą przybywać do tego Rządu, na oznaczone terminy: 1szy teraźniejszego 1823 roku decembra 13; 2gi następującego 1824 februaryi 16 a trzeci i ostateczny we trzy miesiące, licząc od pierwszego wydrukowania w publicznych gazetach, które później nastąpi, to jest w Sanktpetersburskich albo Moskiewskich. Dnia 30 nowembra 1823 roku. Sowiećnik Symon Czerniajew.

Sekretarz F. Arcimowicz.

1. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięty za nieokazanie na piśmie świadectwa tuteyszey gubernii w rzeczywim powiecie chłopiec Nikita, nazwiska, rodziców, miejsce urodzenia i stanu niepamiętający, na mocy Ukazu Rządzącego Senatu pod d. 29 augusta 1807 roku dla przyjęcia do szkoły woyskowej odesłany należytyym porządkiem do mohilewskiego woyskowo-sierockiego oddziału. Przymioty jego: wzrostu małego, nosa miernego zadartego, twarzy okrągławey ospowatey, oczu szarych, włosów na głowie świąłorusskich, od urodzenia lat 13; a zątem jeśli ten chłopiec okaże się do kogo należącym, aby ten lub rodzzeństwo jego, jawili się z dowodami dla jego odebrania do mohilewskiego woyskowo-sierockiego oddziału. Dnia 24 nowembra 1823 roku.

Sekretarz F. Arcimowicz.

Oświadczenie.

1. Excerpt Oświadczenia z protokołu potocznego Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu w dacie niżej wyrażoney zapisanego pod pieczęcią tegoż Sądu Miesiąca decembra 1 dnia 1823 r. wydan.

Roku 1823 gbra 29 dnia, na Sądzie Głównym Wileńskim 2go Departamentu stawając obecnie Adwokat tegoż Sądu Jan Łopata, oświadczenie poniższe zaniósł, i one do wpisania w protokół podał, jakowe tak się wyraża: przed Sądem Głównym Wileńskim 2go Departamentu i całą powszechnością niżej podpisani Jakób i żona jego Buna Leyboschitzowie doktorstwo medycyny czynią ninieysze wespół z manifestem oświadczenie, a to z następných pobudek i okolicznosci: iż co oświadczający się Leyboschitzowie celem naygorliwszey intencji, aby za dni życia swojego, własną sytuacją, jaką pracowitym staraniem przy pomocy Wszehmocney Opatrzności zmassowali, ze wszelkich komersyyných wyłączyć stosunkow, a przez to ile możności od rozmaitych zatrucień w sędziwym swym wieku uwolnić się, i następcow po sobie w takieyże zabezpieczyć mogli spokojności, postanowili: nayprzód, aby wszystkie wexle na ukaziciela, oraz cerogaffy na różne summy od siebie, szczególniey żydom powydawane, a naywięcey przez samą żalącą się Bunę Leyboschitzową podpisywane powypłacać, niemniey rachunki i inne pretensye ze wszystkimi osobami pokończyć, zala-

twić, a tym samym wszystkie dowody pisma do takowych przedmiotow regulujące się po windykowaniu z należności, nazad do siebie zgromadzić; powtóre aby po nkończeniu takowego przedsięwzięcia, odtąd nie tylko wexlow i cerogaffow na ukaziciela, ale nawet i żadnych pism, szczególniey żydom po hebraysku pisanych lub podpisanych, nie wydawać, skutkiem czego oświadczający się Leyboschitzowie, że wszystko podług wyrażonego zamiaru wypełnili, długi i wszystkie należności popłacali, a przez to wszystkie wexle, cerogaffy i inne pisma dowody do siebie pozbierawszy, żadnych innych dotąd niewydawali, a ząd że żaden żyd dokumentu żalących się w żadnym języku pisanego lub podpisanego nie posiada, i oświadczający się nikomu za takimi z dawney komersyi wydanymi pod datą ninieyszą dokumentami dłużnymi nie są, dowodem jest, że już lat piętnaście upłynęło, jak żaden aż do teraźniejszego czasu nie stosował i niestosuje do żalących się pretensyi, przez jakowy przeciąg czasu, gdy oświadczający się w tak niezachwianey zostawali spokojności, pokazało się teraz z wiadomości Sądu Ziem. Wileń. pod dniem 8 july 1819 r., datowaney, jako z rapportu intabullacyynego 10 apryla 1820, że niektórzy żydzi przez podstępne na krzywdę żalących się zamiary, jeden dokument ze składu żalących się kryjomie wydobyty, jako to wexel na ukaziciela na summę rubli sr. 3,000, jeszcze w roku 1807 marca 6 datowany, drugi sfalszowany cerogaff na rub. sr. 4,500 bez ewikcyi i bez daty w tymże Ziem. Wileń. w dniu 22 marca 1820 r. zaaktywowali, i trzecia karta po hebraysku na r. sr. 3,000, jakoby od żalącey się Buni wydana, na którey nadpłata rub. sr. 1,800 napisana, lecz jak nigdy żalca się nie pożyczala za oną, tak też i nie płaciła, chociaż żalcy się doktorstwo Leyboschitzowie o znikczemnienie i powrot wyrażonych wexlu, cerogaffy i karty przez właściwe kroki czyniąc dopominek, one już do siebie odebrali i od wszelkiey z tego względu uwolnili się napaści, miarkując wszakże, że podstęp takowy przedsięwzięty był na rachunek zbliżającego się już może zgonu, do którego wiek sędziwy żalących się, nie jednego z podobnych spekulantow zapewnić zdaje się, bojąc się oraz iżby podobne nadużycia i przez innych osob, w różnych oraz stronach i aktach zdziałanymi nie były, z takowych pobudek i wymienioney okolicznosci, żalcy się deltres przymuszonymi zostają, dla ogolney i szczególney każdego wiadomości uczynić ninieyszą protestacją i publicznie oświadczyć, że żadnemu żydowi nie są dłużnymi, że wexle, cerogaffy, karty i inne pisma dowody, bądź w jakim języku pisane lub podpisywane, a od żalących się wydawane, są opłacone i nieexystują, że po zakończeniu dawney komersyi, nowych takiego rodzaju pism w żadnym czasie i nikomu po datę dzisieyszą nie wydawali, nakoniec, że każdy (jeśliby mógł mieć od żalących się słowną, a bardziey pisma dowodem wyjaśniającą się pretensją, żeby zaraz i niezwłocznie, czy to samym żalącym się

czy też zięciami ich Salomonowi Heymanowi objawił, i dowody okazał; a lubo oświadczający się Leboschitzowie celem zupełnego zabezpieczenia się, niniejszą pretensją przez gazetę Kur. Lit., w całym kraju opublikować, po szkołach żydowskich przez przysięgłych szkolników potrzykroć wywołać, do ścian tychże szkół i przyszkółkow poprzybijają mają zamiar, aby wszakże takową czynność upoważnić aktem Urzędowym, jako dla zabezpieczenia siebie i sukcesorów swoich potrzebnym, a w obronie od podobnych napaści teraz i w przyszłości skutecznie posługiwać powinnym, niniejsze przed Sądem Głównym Wileńskim 2go Departamentu wespół z manifestem czynią oświadczenie. Autentyk podpisali, Jakób Leyboschitz. Buna Leyboschitz. Jakowe oświadczenie jako zanoszący podpisują, Jan Łopatta. Zgodno z protokołem potocznym, Sekretarz Tyt. Radca Dobrzański.

Paszkiwicz Assesor Główny Sądu, świadczę że wolno drukować.

Kazimierz Miaskowski Tytuł. Sowietnik.

Sąd Exdywizorski.

1. Sąd taxatorsko-exdywizorski majątku ziemnego Podbrzezia, i innej natury, zesłego ś. p. Adama Ciechanowieckiego Forsztmeystra Wileńskiego, w terminie z odkładu to jest: 4 grudnia bieżącego roku, w pełnym komplecie do majątku Kazimierzowa w ptcie Wileńskim w parafii podbrzeskiej leżącego przybywszy, i czynność swoją rozpoczynawszy, skutkiem wniesienia massy i W. Kozaryna, ze względu położenia tamy niepotrzebnej a doświadczonej zwłocę ciągnącej znaczne koszta na massę ciążącą, przez zapisaną w dniu 5 Xbra presentium rezolucją postanowił: niechybnie bez żadnych odwołań i oczekiwań na nieprzybywające strony, wziąć całą sprawę dnia 15 grudnia terażniejszego roku do namowy, i że na niestawiających debitorach wskazane będą summy, a nie jawiący się wierzyciele, podpadną ammissyi, czyli wiekuistej poszukiwań swych utracie, niniejsze w tém wszystkiem czyni się i do gazety Kur. Lit. podaje się trzykrotne ogłoszenie; 1823 grudnia 5 dnia. Franciszek Paszkiewicz, Sędzia Ziem. Ptu Oszmiańskiego Exdywizor. Antoni Kociel Sędzia Z. P. Z. Exdywizor. Michał Weresczyński Sędzia były Upitski.

Sąd taxatorsko-exdywizorski za Remmisą Sądu Ratusza miasta Poniewieża, nastąpił 31 augusta 1823 roku, naznaczony na rozdział majątku ruchomego i nieruchomego oraz sumownego, poniewieżkiego żyda Mowszy Ickowicza Pluckiego, dla realnych kredytorów jego, rezolucją 23 gbra, nazaczył termin ostateczny wzięcia do namowy 10 januaryi 1824 roku, ażeby więc kredytorowie porządkiem prawnym do tego Sądu przychodzili, przez gazetę zaawizować zadeterminował, iż opóźnionych kredytorów rzeczonoego Pluckiego, pretensyę, w ammissyą zapisze. Wolno drukować. Burmistrz Jasiński Exdywizor. Radny Hołubowicz Exdywizor. Radny Hermanowicz Exdywizor.

2. Oświadczenie imieniem Ignacego oycy

Antoniego, Justyna, Jana, synów Semplińskich Skarbników Ptu Wilkomirskiego zanosi się w rzeczy następnej: zeszyli z tego świata Stanisław Towiański dziedzic folwarku Sawkiszek w powiecie Wilk. leżącego, zawiniwszy oświadczającym za oblikiem własnoręcznym, w miejscu jego opłaty assekuracją przez się wydaną, pomieniony folwark do extenuacyi tymże oświadczającym się podał, zabezpieczając tymże dokumentem assekuracyjnym, iż cokolwiek albo w rzeczy erekcyi folwarku, albo innych wydatków w zastępstwie aktorów Sawkiszek pomienionych do bonifikaty należeć będzie, to wszystko posserowie extenuacyjni z intrat folwarku dla siebie wybierać mają. Na mocy tej assekuracji oświadczający się obiąwszy Sawkiszki krótko przed zgonem Stanisława Towiańskiego, po jego śmierci axekwowali swoją possessyą aż do czasu w którymby satysfakcją opartej summy na Sawkiszkach otrzymać mogli, a tym czasem sukcesorowie ś. p. Towiańskiego Antoni. i Franciszek bracia, Pulcherya siostra Towiańscy, jako małoletni wywiezieni przez swoją familią nie wiadomo dąkad, żadney komunikacyi do oświadczających się nieczynią. Dopiero w roku bieżącym gbra 5 Ignacy Rutkowski Rotm. Wilkomir. wespółnie z Legowiczami o aktorstwo folwarku Sawkiszek po sukcesorów Towiańskiego wyniesli zapozew przed Sąd Ziem. Ptu Wilkomir. w takiej okoliczności gdy oświadczający się kończąc extenuacją swey należności bronić tegoż folwarku nie będą mieli powodu i prawa: a sukcesorowie Stanisława Towiańskiego skończywszy lata małoletności odpowiadać na zapozew są obowiązani; przeto niniejsze przed aktami Ptu Wileń. publiczne czynią oświadczenie, w zamiarze ogłoszenia onego przez Gazetę Kuryera Litewskiego z przyczyny niewiadomości miejsca pobytu aktorów Sawkiszek, temże oświadczeniem ostrzegają ich o wyniesieniu po nich zapozwów a razem donoszą, iż sami jako niemający już pretensyi do ich majątku bronić go nieznajdują obowiązku, a zatym wszelkie straty z opieszałości aktorów samych wyniknąć mogące, bynajmniey dotykać terażniejszych possesorów i żadney na nich odpowiedzi ściągnąć nie będą mogli. Antoni Sempliński. Roku 1823 mca gbra 26 dnia. Przed aktami Ziem. Ptu Wileń. stawiając osobiście W. JP. Antoni Sempliński takowe oświadczenie do Protokołu wpisać podał i w onym własnoręcznie podpisał. Przyjąłem Jan Zienkowicz Wileński Ziemski Rejent.

Dozwala się Redakcyi Kuryera Litewskiego umieścić do Gazet tegoż Kuryera. Joachim Czyż Sędzia Ziem. Ptu Wileńskiego.

Loterya.

Ciągnięcie piątej klasy 24tey Loteryi klasycznej Królestwa Polskiego odbędzie się dnia 15 grudnia n. s. 1823 roku. Losow do tej Loteryi dostać można każdego czasu w Wilnie w Kantorze u JP. Jakuba Lichtenszteyna mieszkającego na ulicy Sawicz w domu Mińkiewicza pod N. 54.

Plan tej Loteryi znajduje się w Nrach 107, 110 i 113 Kuryera Litewskiego.

Ostrzega się grających w niniejszą Loteryą, ażeby wcześniej wymieniali Losy do piątej klasy, przedane bowiem będą innym osobom i stosownie do Artykułu 13 obwieszczenia obok planu, wygrana temu tylko wypłaca się kto posiada z właściwey klasy Numer wygrywający.

2. Michał Zaleski b. Podkomorzy Ptu Rosieńskiego massy funduszow i interessow JO. Xieźny Jmci Stefanii Radziłłowny Jeneralny Prokurator, po otrzymaniu w Sądzie Komissyi na interessa Radziwiłłowske od Rządu ustanowionym, na JPanu Onufrym Jurkiewiczu dekretu kontumacyynego w dacie roku 1823 gbra 30 z pozwu r. 1821 stycznia 14 wyniesionego i przez Gazetę Kuryera Litewskiego roku tegoż 1821 stycznia 17 w dodatku do N. 7 i następnych trzykrotnie awizowanego, wyniosłszy powtórny pozew do tegoż Sądu po JPana Jurkiewicza o rzecz pierwszym pozvem objętą, w dacie 1823 mca grudnia dnia 3 stosownie do artykułu 37 organizacyi, awizacyą do Gazet podają. Michał Zaleski Prokurator Massy. Wolno drukować Członek Komissyi Radziwiłłowskiej. J. E. Lachnicki.

P o z e w.

2. Wedle Ukazu Jego IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc. Urodzeni Benjamin Fryderyk i Franciszka Hauszteynowie, Nadworni Sowietnikowie i Kawalerowie, pozywają przed Sąd Exdywizorski, majątków JW. Maurycyego Prozora, na termin wskazany 21 januaryi 1824 roku, lub inny sądzić się mający UUr. Kornelią Prozorównę Jeneralównę qua debitorkę w assistencyą opiekunów Karola Prozora Oboznego Litewskiego i dalszych; oraz Maurycyego Prozora Jenerałowicza, do wykazania funduszu debitorcki, w rzeczy następny: za Dekretem Grodzkim wileńskim oczywistym, 1819 roku maja 24, zaszędzającym na UUr. Korneliu debitorce Henryku i Maurycym braciach i opiekunach Prozorach, sumę rubli sr. 1,795 kop. 21½; żalujący żadney dotąd nie mają satysfakcyi, między tem Maurycy Prozor, po śmierci brata swojego Henryka, nadwergęwszy fundusz, gdy oświadczył exdywizyą i sam jeden, bez bytności siostry Kornelii, powołał żalujących do konkursu swojego nielegalnie, tem samem dał powód, wykazanie na remissie: że pretensya żalujących będąc źródłem zawinięcia sameyże Kornelii Prozorówny, na osobiste jey potrzeby obrócona, powinna być uspokojona z jey funduszu, nie zaś z massy idącej pod konkurs Maurycyego Prozora, Sąd Główny Wileński przeświadczony o tém, lecz nie mogąc tey kwestyi, w remissyynym porządku in accessorio bez bytności samey debitorcki, oczywiscie rozwiązać i wyłączyć żalujących; poruczył oną Sądowi exdywizorskiemu, i nakazał żalującym zaadcytować przed tenże Sąd samą debitorkę Prozorównę. Niewiadomo żalującym czy fundusz Prozorówny, znajduje się w massie idącej pod konkurs, lub odosobniony, przez zaszkłe między obżalowanymi: jakie tranzakta i warunki. Te jak interessowi żalujących przeszkadzać nie mogą, tak też, uwolnić debitorcki funduszu, od satysfakcyi; ani też przenieść oney do massy exdywizyyney braterskiej niezdolają; zatem proszą: imo jeżeli fundusz obżalowanej Prozorówny znajduje się w massie, i dopiero wezmie ubezpieczenie, lub odosobnienie w exdywizyi; to zarazem sądenia dla żalujących rubli sr. 1,795 kop. 21½ z procentem i expensem, ad extenuationem, na tymże funduszu, przeciwnie: jeżeli się okaże odosobniony, od massy braterskiej; to odesłania żalujących do onego: zdo wyłączenia całkiem żalujących od exdywizyi obżalowanego Prozora, jako nienależnie powołanych, a odesłania do samey debitorcki Prozorówny i jey funduszu; 3tio gdyby się okazały tranzakta między Prozorem i Prozorówną zawarte; czy w celu przyjęcia przez 1to, na siebie pretensyi żalujących, lub uwolnienia się 2giey od oney, tych jako względnie żalujących obcych, i nieakceptowanych znikczemnienia, bliźszości do dowodów uznania i onych utwierdzenia, expensów prawnych, szkod, strat sądenia, i tego

wskazania, co w sprawie prosoném będzie, z wolną poprawą żaloby.

Roku 1823, miesiąca xbra 3 dnia Woźny niżej wyrażony zsznawam, iż kopie tego pozwu z oryginałem zgodns w sprawie UUr. Benjamina, Fryderyka i Franciszki Hauszteynów Nadwornych Sowietników i Kawalerów, jedną Urodzonem. Maurycemu Prozorowi Jenerałowiczowi i Kornelii Prozorównie w assistencyi opiekunów, oczywisto w dobrach Mazuryszkach w powiecie wileńskim położylem. 2ga po też Ur. Prozorównę z opieką jako w tey gubernii nie rezydującej, dla saawizowania przez Gazetę do drzwi sądowych przybiłem i o rozprawie w sądzie exdywizorskim dóbr Romayn i Mazuryszek Ur. Prozora na termin wskazany z wyroku 21 januaryi 1824 lub jeśli by inny nastąpił, oznaymiłem i opowiedziałem. Woźny Sądu Grodz. Ptu Wilen. Marcin Kuczyński.

Roku 1823 miesiąca grudnia 4 dnia przed aktami Grodzkimi powiatu wileńskiego stawając osobiście Woźny Marcin Kuczyński relacyą tego pozwu zeznał, świadczę Regent Kazimierz Dauksza.

Roku 1823 miesiąca xbra 4 dnia. Takowy pozew może Redakcyja Kuryera Litewskiego umieścić w druku świadczę. Grodz. Wileń. Pisarz Naborowski.

Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięty w tuteyszey gubernii w rosieńskim powiecie bez pasportu Johan Alexiejew Dachowski odpowiadający na examinie, że od nrodzenia ma lat 36, rodem z guberskiego miasta Rygi i tam ma matkę Katarzynę i brata Johana, zkad jakoby za pasportem Cywilnego Gubernatora, lat temu 4, oddalił się; dla nieokazania do potwierdzenia tego dowodow; na mocy Ukazu Rządzącego Senatu pod dniem 29 augusta 1807 roku; podług rezolucyi Rządu pod d. 17 julii 1823 r. wydanej, uznany włóczegą, i na mocy 10 paragrafu Naywyższego Jego Cesarskiej Mości rozkazu, pod dniem 23 februaryi 1823 roku danego Rządzącemu Senatowi; dla odprawienia do Syberyi na posilenie odesłany dnia 21 julii; podług urzędzenia w ustawie o zsyłkowych, do Tobolskiego Prykazu zsyłkowych; o czém zgodnie z 12, 13, 14 i 15 punktem tegoż Naywyższego Ukazu uwiadamiają się właściciel tego włóczęgi, albo gromada, do którey on należy. Przymioty pomienionego włóczęgi: wzrostu 2 arsz. 4 wiersz., twarzy podługowatey, włosów na głowie ciemnych, na bakenbardach ryżowatych, brodę i wąsy goli, oczu szarych, nosa miernego, na prawey ręce ukazującego palca paznogieć zepsuty.

Od tegoż Rządu ogłasza się, iż wzięty w tuteyszey gubernii w kowieńskim powiecie bez pasportu Anton Iwanow Kudraszow, powiadający na examinie, że mieysca urodzenia, stanu swego i do kogo należy niepamięta a chociaż imianował siebie rodem z wilkomierskiego powiatu ze wsi Kirkuch, obywatela Kuszelewskiego, lecz to po wyprawce okazało się fałszywem, na mocy Ukazu Rządzącego Senatu pod dniem 29 augusta 1807 roku; podług rezolucyi Rządu pod dniem 18 julii 1823 wydanej, uznany włóczegą, i na mocy 10 paragrafu Naywyższego Jego Cesarskiej Mości rozkazu, pod dniem 23 februaryi 1823 r. danego Rządzącemu Senatowi; dla odprawienia do Syberyi na posilenie odesłany dnia 21 tegoż julii, podług urzędzenia w ustawie o zsyłkowych, do Tobolskiego Prykazu zsyłkowych; o czém zgodnie z 12, 13, 14 i 15 punktem tegoż Naywyższego Ukazu, uwiadamiają się właściciel tego włóczęgi, albo gromada, do którey on należy. Przymioty pomienionego włóczęgi: wzrostu 2 arsz. 3 wiersz., twarzy białey nieco ospowatey, włosów na głowie ciemnych, na wąsach i brodzie ryżowatych, oczu szarych, nosa podługowatego, na lewey ręce wielkiego palca niema, od urodzenia lat 30. Dnia 27 gbra 1823 r.

Assesor i Kawaler Nowicki.

Sekretarz i Kawaler Kleyst.

O g ł o s z e n i e.

Od Mińskiej Skarbowey Izby ogłasza się, że niżej położone skarbowe majątki i czynszowe artykuły oddają się od 12 apryla następującego 1824 roku, na oznaczony naprzeciw każdego czas, w arendowną dzierżawę, a zatem życzący wziąć w arendę, zechcą przybywać do tej Izby z dostatecznemi, na majątek Białowicze i starostwo Połtoranowickie na trzecią część ceny majątku, a na insze w proporcji dwórocznych dochodów, kaucyami, na targi na terminy: 1szy 8, 2gi 10, a 3ci ostateczny dnia 15 marca 1824 roku. Majątki te są następujące:

Nazwiska majątkow	Wnich folwarkow	Podług ostatniej rewizyi		Ziemi uprawney i sianożęci.	Rocznego podług inwentarzew i kontraktow dochodu.				Na wiele lat	
		Dusz			Srebr.		Assyg.			
		Dymow	Mężczyzn		Kobiét	Rub.	Kop.	Rub.		Kop.
w Powiatach.										
<i>Wileyskim.</i>										
Starostwo Nowikowskie.	—	14	30	26	Włościańskiej uprawney i sianożęci 352, ekonomiczney dolowey takieyże 69 dziesięcin z sążniami.	185	90	—	—	12
W miasteczku Markowie ziemi pustoszy.	—	—	—	—	Uprawney 6 włok 15 morgow i sianożęci 2 włoki 5 morgow 150 pretow.	97	65	—	—	12
Starostwo Bytkowskie.	—	—	—	—	Uprawney 105, sianożęci 7 dziesięcin z sążniami.	68	—	—	—	12
<i>Borysowskim.</i>										
Majątek Jakubowicze.	1	1	27	37	Włościańskiej uprawney i sianożęci 105, ekonomiczney uprawney 64 i sianożęci 29 dziesięcin z sążniami.	352	—	—	—	12
Majątek Białowicze z folwarkiem Franopol.	2	54	159	184	Ilości ziemi dla niewymierzenia niewiadomo.	640	79	—	—	3
<i>Dzisieńskim.</i>										
Starostwo Swiderskie.	1	11	24	34	Włościańskiej uprawney i sianożęci 414, ekonomiczney uprawney 56, sianożęci 17 dziesięcin z sążniami.	370	1/4	—	—	12
Część starostwa Sutorowickiego.	—	2	5	6	Włościańskiej uprawney i sianożęci 73, ekonomiczney uprawney 41 i sianożęci 10 dziesięcin z sążniami.	62	40	—	—	12
Starostwo Gabryłowskie.	1	10	18	19	Włościańskiej uprawney i sianożęci 681, ekonomiczney uprawney 77, sianożęci 30 dziesięcin z sążniami.	715	31	—	—	12
Część starostwa Bernatowskiego.	—	—	—	—	Uprawney 206, sianożęci 21 dziesięcin z sążniami.	71	20	—	—	12
Starostwa Braślawskiego folwark Marjanow.	1	10	21	31	Włościańskiej uprawney i sianożęci 448 ekonomiczney uprawney 75, sianożęci 12 dziesięcin z sążniami.	989	6 1/2	—	—	12
<i>Bobruyskim.</i>										
Woytowstwo Żaluzskie.	1	95	259	249	Włościańskiej uprawney 1593, ekonomiczney uprawney 210, sianożęci w ogóle 448 dziesięcin z sążniami.	1437	5 1/2	919	98 1/2	12
Starostwo Grajewszczyzna.	—	—	—	—	Uprawney 19, sianożęci 1 dziesięcina z sążniami.	15	—	—	—	12
<i>Mozyrskim.</i>										
Starostwo Bukatskie.	—	—	—	—	Uprawney 42, sianożęci 1 dziesięcina z sążniami.	—	—	16	25	12
Starostwo Malickowickie	—	—	—	—	Uprawney 66, dziesięcin z sążniami.	30	—	—	—	12
W starostwie Borysowickim młyny rudzieński i kamiński.	—	—	—	—	.....	—	—	290	—	12
Przy starostwie Fastowickim rudnia chochlańska.	—	7	19	21	.....	30	—	—	—	12
<i>Pińskim.</i>										
Starostwo Saczkowickie.	—	6	13	15	Włościańskiej uprawney i sianożęci 287 dziesięcin z sążniami.	145	—	—	—	12
Starostwo Wulwickie.	—	2	5	6	Włościańskiej uprawney i sianożęci 52 dziesięcin z sążniami.	23	—	—	—	12
Starostwo Połtoranowickie.	1	13	40	25	Włościańskiej uprawney i sianożęci 247, ekonomiczney uprawney 333, sianożęci 70 dziesięcin z sążniami.	286	15	—	—	3
Starostwo Wysockie.	1	9	29	27	Włościańskiej uprawney 44, wygonu 26, błota 277, ekonomiczney uprawney 85, sianożęci 22 dziesięcin z sążniami.	177	5	—	—	12
Starostwo Suszyckie.	—	—	—	—	Uprawney 59, sianożęci 4 dziesięcin z sążniami.	49	50	—	—	12
Czerniachowskie.	—	—	—	—	Uprawney 16 dziesięcin z sążniami.	17	—	—	—	12
Żaluzskie.	—	—	—	—	Uprawney 75, sianożęci 2 dziesięcin z sążniami.	36	45	—	—	12
Rudkowskie.	—	—	—	—	Uprawney 182, sianożęci 57, dziesięcin z sążniami.	83	90	—	—	12

Wilno dnia 7 Grudnia roku 1825 v. s.

2. Sąd Ziemski Ptu Wilejskiego w dziele Wielebnych Bazylianow 5. Trojeckich Mińskich z JWW. Adamem Marszałkiem Dworu Polsk. Ignacym Szambelanem Bracią rodzonemi Bronicami, o wykupno z pod zastawy części Derewnia za prozbą zeszyłej Eufrozyny Potakiewiczówny Xieni i Przelozoney klasztoru w roku 1812 maja 20 dnia podaną napoczętym, a z powodu pamiętney w kraju wojny i niemożności rychłego uzyskania od stron do sprawy powołanych, mianowicie Bronicow i Woyciechowiczowey objaśnień, ledwie w dniu 29 przeszłego miesiąca dopełnionym, położwszy ostateczną opinią wzywa tychże Bronicow i Woyciechowiczową do wysłuchania oney, ostrzegając: że jeśli od daty umieszczenia w gazecie Kuryera Litewskiego takowey awizacyi in spatio sześciu tygodni sami przez siebie lub prawie umocowanych plenipotentow nie staną do obiawienia sobie dekretu, wówczas Sąd nie czekając dłużej Ichmościców, odeszle dzieło właściwym porządkiem na rewizyą do Sądu Gł. Mił. 2 Depar. Dat roku 1823 gbra 26 dnia.

Stanisław Świętorzecki Sędzia Ziem. Ptu Wilejsk. Ignacy Jazwiński Podsedek Ziem. Ptu Wilej. Michał Łapicki Pisarz Ziem. Ptu Wilej.

P o z e w.

ALEXANDER Pierwszy Samowładny IMPERATOR Wszech Rossyi Król Polski etc. etc. etc.

Urodzoney Janowey Kamińskiej wdowie po zmarłym Janie Kamińskim byłym ekonomie dóbr Łachwy do dziedzictwa Xiążęcia Dominika Radziwiłła należących, ze stałego miejsca zamieszkania swego niewiadomey. Pozew edyktały przed Sąd Komisyyi na urządzenie interessów Radziwiłłowskich Naywyższą Monarszą Wolą ustanowiony w Wilnie Urzędowanie swe odbywający, z instancyi Ur. Michała Zaleskiego Prokuratora massy Radziwiłłowskiej, w skutek otrzymaney na niestawiającej w tymże Sądzie w dacie 1823, gbra 30 dnia ultymarney konwikcyi, przez wzdanie się na instancyą, loco perengendae executionis wynosi się o to: W. T. nrościwszy w stopniu męża swego do massy nieletniey Xiężniczki Stefanii Radziwiłłówny dopominek, zalegającej jakoby w skarbie Xiążęcym gaży 7,900 fp. wynoszącej, z tytułu służby woyskowej, jakby kiedyś w woysku Xiążęcia Karola Radziwiłła Wojewody Wileńskiego pełnionej, lub wydzielania w tey summie dziewięciu włok ziemi od dóbr Radziwiłłowskich Iwań zwanych, a razem dostarczenia sobie roczney ordynaryi przez Xiążęcia Dominika Radziwiłła czasowie wyznaczoney; dopominek takowy w obu kategoriach pozewem po massę w dacie 1817, wymissionym, popierać przedsięwzięła, gdy atoli po zyskany w dacie 1821 gbra 14 dnia dekrecie, copiarum z spraw za przeniesionym przez Prokuratora massy aktoratem do oświetley rozprawy, czasu przypadnienia oney, mianowicie w dacie 1823 gbra 30 dnia W. T. nie stawiając, na infamią wzdając się, tém samém rzecz na prawie utraciła, i jej preten-

syje upadły, zaczęm Prokurator massy, na expensa i wydatki narażony, Sądu Prześwietnego prosić będzie, po skassowaniu i unicknieniu pretensyi przez W. T. przyniesionych, a niepopartych, warowania miejsca stałości przez opłatę solucyów, wynadgodzenia expens prawoych, oraz sądenia tego wszystkiego co czasu sprawy wyłazanem będzie, z wolnością poprawy niniejszey załoby.

Roku 1823 meca grudnia 3 dnia. Woźny niżej piszący się świadcę, jako kopia pozwu niniejszego, z instancyi Urodzonego Michała Zaleskiego Prokuratora massy nieletniey Xiężniczki Stefanii Radziwiłłówny wyniesionego, Urodzoney Janowey Kamińskiej wdowie z miejsca zamieszkania stałego niewiadomey, podawszy do Knc. Litew. dla zamieszkania, razem do drzwi Sądu Komisyyi Radziwiłłowskiej, ku opublikowaniu przybiłem. Datt tł supra. Michał Staszkieicz Woźny ptu Wileń.

Roku 1823 Xbra 3 dnia, w aktowey Kancellaryi Sądu Komisyyi Radziwiłłowskiej oboony Woźny wyżej wyrażony, relacyą tego pozwu, do drzwi Sądu Komisyyi Radziwiłłowskiej przybił, i Urzędownie zeznał, świadczę. Józef Doboszyński Aktowy Regent w Sądzie Kom. Radziwiłłowskiej.

Wolno drukować Członek Komisyyi Radziwiłłowskiej J. E. Lachnicki.

3. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na usatysfakcyonowanie wierzcycieli JP. Józefa Widawskiego przez rozdział jego solwarków Widawszczyzny, Sienkowszczyzny i Łastayszczyzny w Powiecie Oszmiańskim położonych, wyrokiem Sądu Ziem. Ptu Oszmiań. przeznaczony, w mieście powiatowym Oszmiań. przeznaczoney, zawiadania wszystkie interessowane strony, iż na dniu 18 następnego meca decem-bra do oczewistego rozbioru sprawy konkurso-wey przystąpi. Gdyby więc na takowym terminie wszyscy wierzcyciele i pretensorowie tegoż JP. Widawskiego pod skutkami amissy, a debitorowie do massy zawiniający unikając wskazania na ich summy chociażby za niestannością, jawili się, zastrzega. Dat roku 1823 miesiąca nowembra 26 dnia.

Józef Bukaty Sędzia Ziemski Oszmiański Exdywizor. Prezydent. Karol Mośiewicz Sędzia Ziem. Ptu Oszmiań. Rejont Ziemski Peżarski.

3. Sąd Ziem. Ptu Rosień. dekretom Remissyynym 1825 r. junii 26 ogłoszonym, także i exdywizyą majątku Miłeykiow i Ejksciow w ptcie Rosień. w parafii Czekskiej leżącego, oraz wszelkiego funduszu JPP. Tucewiczow wykryć się mogącego, na satysfakcyą kredytorow przeznaczyl i za uprzedzonym terminalem pozewem przez którąkolwiek stronę, ostateczną rozprawę między stronami wpływającemi do tego konkursu zadeterminował, skutkiem zatém pozwu do tego objektu przez JPP. Gierdziewiczza Woiznarow i X. Michnie-wiczza Dziekana Wieleń. w yniesionego i so-

znanego; zawiadamia wszystkie interessowane strony przez niniejszą trzykrotnie w Kuryerze Litewskim umieszczającą się awizacyą, że od 4 następującego miesiąca Xbra zeymie się rozbiorem ostatecznym teyże sprawy konkursowey, i jako po ułatwionych wstępnych dyllacyach, dnia 10 tegoż mca Xbra niezawodnie oną wezmie w namowę, a na pretensyę niejawnionę utratę rzeczy stosownie z prawidłem Remmissy zapisać postanawia, Roku 1823 mca gbra 27 dnia. Prezydent Ziem. Jan Kalinowski Exdywizor. Regent Ziem. i Exdywizorski Ignacy Jatowś.

3 Na dziedzińcu tyłym Głównego Seminarium, przy ulicy idącej w tył muru ś. Kazimierza są do przedania bardzo mało używane, koczy, drącki i do tego szory, życzący to nabydź zechcą udadź się do Pana Rokickiego mieszkającego na pomienionym dziedzińcu przy samey bramie.

3. Kocz podróżny ze wszelkimi wygodami znajduje się do zbycia za pomiecną cenę, ktoby sobie życzyli takowy nabyć, raczy się zgłosić do domu Wazgirda na Węgrach pod N. 1171, a tam o cenie onego można się zainformować od murgrabiego Teodora.

Izba Skarbowa Lit. Wileńska podaje do wiadomości, że niżej w Tabelli wyrażone Skarbowe dobra w różnych powiatach tutejszey Gubernii położone, odbierające się od terażnicszych onych posesorow za nieakuratną opłatę należną do Skarbu dochodu, będą się oddawać w teyże Izbie przez publiczną licytacyą następnego 1824 roku miesiąca februaryi 12, 14 i 16 w arędowne posesyą, do ukończenia lat zakresłowych tym nieakuratnym posesorom, o których przy licytacyi objawono będą. Przytem Izba Skarbowa zapewniając, że wszystkie majątki jakie zahytowane zostaną, postąpią w posesyą od 12 aprila rzeczonoego 1824 roku, wzywa mających zamiar licytowania takowych majątkow, ażeby raczyli przybydź na pomienione terminu do tey Izby, lub też przysłać umocowanych od siebie plenipotentow z ewikcyami odpowiedniemi dwuletnicy intracie, jaka z ostateczney licytacyi, wypadnie, niemniej ze świadectwami Sądu Gł. zgo Departamentu o swobodności majątkow lub kamienic w ewikcyą oddających się upewnijacemi. Roku 1823 nowembra 22 dnia.

Sekretarz Kolkowski.

W obowiązku Naczelnika Stołu Justyn Zdzietowiecki.

Stan majątkow wedle inwentarzy i dochodów z onych

Nazwiska majątkow w Powiatach.		Powiatow.	Miejsczek.	Wsiow i zasoiankow.	Liczba różnego rodzaju dymow.	Dusz miejskiey pol po rewii z 1816 roku.	Lustraoyiny dochod.		Ceny za które były już licytowane	
							Srebrem		Assygnat.	
							Rubli	Kop	Rubli	Kop
<i>Wileńskim.</i>										
1	Bystrzyckie starostwo	2	1	16	204	555	4183	144	—	—
2	Wierzbowski	1	—	7	44	108	1158	24	—	—
3	Raupiszki folwark	1	—	8	16	25	321	—	—	—
4	Pokertusze zaszcianek	—	—	—	1	—	50	—	50	—
5	Horodnictwo Wileńskie	—	—	—	—	—	45	97 $\frac{1}{2}$	58	20
6	Rotuńce Dzierżawa	—	—	1	5	4	73	52	130	—
7	Gerdziuny Dzierżawa	—	—	—	4	4	69	15	75	—
<i>Trockim.</i>										
8	Nasz kuny Dzierżawa	—	—	—	—	—	31	30	—	—
9	Kauhany Szaszany dzierżawa	—	—	2	17	38	265	90	—	—
10	Nowosady Dzierżawa	—	—	—	1	—	133	50	—	—
11	Buble Dzierżawa	—	—	—	2	3	119	32 $\frac{1}{2}$	—	—
12	Wobole Dzierżawa	—	—	1	2	6	12	—	15	30
<i>Wilkomińskim.</i>										
13	Kurkleckie Starostwo	1	—	11	12	176	1927	60 $\frac{3}{4}$	—	—
14	Okਾਂskie Starostwo	—	—	4	37	120	700	31 $\frac{1}{4}$	—	—
15	Pupańskie	1	—	6	42	107	1042	2	—	—
16	Strubiszkie	—	—	1	30	81	542	68 $\frac{1}{2}$	—	—
17	Pogilbiszki folwark	1	—	2	6	30	366	—	381	—
18	Powizyno	1	—	2	5	19	175	—	180	—
<i>Brasławskim.</i>										
19	Część Brasławskiego Starostwa	6	1	108	244	397	4045	97 $\frac{1}{2}$	—	—
<i>Oszmiańskim.</i>										
20	Koniuszesztwo Oszmiańskie	—	—	—	11	25	120	90	125	—
<i>Kowieńskim.</i>										
21	Koniuchy Dzierżawa	—	—	1	12	17	210	48 $\frac{1}{2}$	—	—
<i>Rosieńskim.</i>										
22	Bawże, Pohorze Dzierżawa	—	—	—	5	—	65	32 $\frac{1}{2}$	—	—
23	Huczkompie	—	—	1	10	8	97	50 $\frac{1}{4}$	—	—
24	Miedniki	1	—	1	12	31	300	—	—	—
25	Cyganiszki	—	—	—	—	—	3	—	—	—
26	Juryzdyka w Rosieniach po Zukowskiej	—	—	—	—	—	9	31	70	—
27	Biswoynele Dzierżawa	—	—	—	—	—	45	—	—	—
<i>Szawelskim.</i>										
28	Pełonyie dzierżawa	—	—	1	1	3	51	—	100	—
<i>Tolszewskim.</i>										
29	Kerbidzie dzierżawa	—	—	—	2	4	111	9 $\frac{1}{2}$	116	—

Sekretarz Kolkowski.

W obowiązku Naczelnika Stołu J. Zdzietowiecki.